

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 400/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o., Thurzova 6A, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice č. k. K2-29C/22/2020-549 z 18. marca 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Požaduje tiež náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ sa ako žalobca domáhal proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci (nezákonné trestné stíhanie).

3. Sťažovateľ bol v spore úspešný a vznikol mu nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu. Uznesením mestského súdu z 20. novembra 2025 vydaným vyšším súdnym

úradníkom bola žalovanej uložená povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 40 eur z titulu zaplateného súdneho poplatku za žalobu a odvolanie a trovy právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní v sume 7 976, 38 eur (sťažovateľ si trovy vyčíslil v sume 13 792,76 eur, pozn.).

4. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala žalovaná sťažnosť, v ktorej namietala okrem iného neúčelnosť dvoch porád s klientom uskutočnených 15. marca 2022 a 10. júna 2022.

5. Mestský súd uznesením z 18. marca 2026 vydaným sudcom sťažnosti žalovanej čiastočne vyhovel, keď vyhodnotil obe porady s klientom ako nepreukázané, čo sa týka účelnosti, čím znížil priznanú náhradu trov konania na 5 834,83 eur. V odôvodnení konštatoval, že priznanie odmeny za vykonanie úkonu ďalšia porada nie je automatické, ale je nevyhnutne previazané s jeho účelnosťou, ktorá by mala byť zdôvodnená určitými špecifickými okolnosťami. Sťažovateľ bol povinný preukázať, čo konkrétne bolo obsahom ním uplatnených porád s jeho advokátom, aby o tom nevznikla žiadna polemika. Na základe skutočností uvedených v zázname o poradách s klientom nie je možné vyhodnotiť účelnosť a dôvodnosť porád s klientom. Sťažovateľ tak nepreukázal ich účelnosť a dôvodnosť. Podľa obsahu predložených záznamov o predmetných poradách bola ich účelom príprava na pojednávanie a výsluch klienta naplánovaného súdom na nasledujúci deň 16. marca 2022 a príprava na pojednávanie a zabezpečenie účasti svedkov na pojednávanie naplánované súdom na 13. jún 2022. V tomto smere súd poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 187/2024, podľa ktorého ak súd prizná strane sporu kvalifikovane zastúpenej v konaní, ktorej bola priznaná náhrada trov konania, trovy právneho zastúpenia za poradu s klientom na základe prílišných všeobecných formulácií uvedených v zázname o vykonaní porady alebo čestnom vyhlásení, poruší tým základné právo protistrany na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy a sekundárne aj základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta, že mestský súd mu úplne odoprel odmenu za dva konkrétne úkony, a to nesprávnou aplikáciou § 13a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Záver o neúčelnosti týchto úkonov je ústavne neudržateľný. Záver mestského súdu, podľa ktorého je ďalšia porada účelná len vtedy, ak v konaní nastanú „*mimoriadne okolnosti*“, nemá oporu v zákone ani vo vyhláške a predstavuje svojvoľné doplnenie podmienky, ktorú právny predpis nepozná. Mestský súd od sťažovateľa žiadal preukázanie účelnosti nad rámec toho, čo vyhláška a preukázané okolnosti vyžadujú. Obe namietané porady boli preukázané (potvrdeniami o uskutočnení rokovania s advokátom) a uskutočnili sa bezprostredne pred kľúčovými pojednávaniami, na ktorých sa vykonávalo dokazovanie. Porada 15. marca 2022 sa týkala „*prípravy na pojednávanie a výsluch klienta naplánované súdom na nasledujúci deň 16.03.2022*“; na tomto pojednávaní bol skutočne vypočutý samotný sťažovateľ ako sporová strana. Príprava klienta na jeho vlastný výsluch patrí k najdôležitejším úkonom právnej pomoci v spore tohto typu. Porada 10. júna 2022 sa podľa potvrdenia týkala „*prípravy na pojednávanie a zabezpečenia účasti svedkov na pojednávanie*

naplánované súdom na deň 13.06.2022“. Predmet i účelnosť oboch porád sú tak zrejmé z obsahu spisu a z ich časovej a vecnej väzby na konkrétne procesné úkony dokazovania. Porady nesmerovali k spisaniu podania, ale k príprave na dokazovanie, konkrétne na výsluch sťažovateľa a výsluch štyroch svedkov.

7. Vzhľadom na dovolanie podané žalovanou proti rozsudku odvolacieho súdu konanie vo veci samej ešte nemusí byť s konečnou platnosťou skončené. Protistranou je práve štát, proti ktorému by prípadné odhalenie obsahu porád a procesnej taktiky sťažovateľa mohlo byť použité v jeho neprospech. Od strany nemožno žiadať odhalenie obsahu porady, ale len takého predmetu, ktorý umožní posúdiť účelnosť pri zachovaní advokátskeho tajomstva. Požiadavka súdu na podrobnejší opis obsahu porád preto predstavuje fakticky nesplniteľné dôkazné bremeno.

8. V sporoch o zodpovednosť štátu (čl. 46 ods. 3 ústavy) sa sudy musia v maximálnej možnej miere vyhýbať formalistickému prístupu na úkor poškodeného. Formalistické zúženie účelne vynaložených trov úspešného poškodeného je s týmto prístupom v rozpore. Žalovaná sama zapríčinila všetky trovy, ktorým sa mohla vyhnúť, ak by od počiatku postupovala zákonne.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom. Ústavný súd preto také rozhodnutia preskúmava iba celkom výnimočne. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad takou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (IV. ÚS 248/08, II. ÚS 569/2017). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

10. Ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo nej, pričom sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú preskúmané v konaní o ústavnej sťažnosti (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha všeobecne posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému dospel všeobecný súd pri rozhodovaní o náhrade či výške trov konania.

11. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať návrh na začatie konania, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

12. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia v kontexte sťažnostných námietok konštatuje, že závery mestského súdu o nepriznaní náhrady trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby – dve porady s klientom (15. marca 2022 a 10. júna 2022) sú v napadnutom uznesení riadne zdôvodnené, uznesenie nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti.

Z napadnutého uznesenia vyplýva, že na základe skutočností uvedených v zázname o poradách s klientom nie je možné vyhodnotiť účelnosť a dôvodnosť porád s klientom. Sťažovateľ tak nepreukázal ich účelnosť a dôvodnosť. Mestský súd svoj záver podporil poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 187/2024. Nemožno konštatovať ani to, že by úvahy mestského súdu nemali oporu v právnej úprave alebo boli zjavne mylné. Základom náhrady trov konania nie je vyhláška, ale § 251 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Práve relatívne otvorený pojem účelnosti trov konania od súdov vyžaduje posúdenie toho, či ten alebo onen úkon právnej služby možno považovať za účelný. Mestský súd pri rozhodovaní postupoval v týchto intenciách. Ústavný súd na dôvažok uvádza, že nie každú komunikáciu strany s jej advokátom je nevyhnutné posúdiť ako ďalšiu a predovšetkým účelnú poradu s klientom, ako to predpokladá § 13a ods. 1 písm. b) vyhlášky. To platí osobitne pri úkonoch, ktoré predchádzajú iným úkonom (účasť na pojednávaní, písomné podanie), pri ktorých sa, prirodzene, predpokladá príprava, ktorá môže zahŕňať aj tomu predchádzajúcu nevyhnutnú komunikáciu advokáta a jeho klienta (III. ÚS 108/2025).

13. Ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením označených práv sťažovateľa a napadnutým uznesením sudcu nie je príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala porušenie označených práv a možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2026

Robert Šorl
predseda senátu